FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie pastorală în comunitățile ecleziale (Blaj) Diplomă de Master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KMR0092 - Biserica Particulară: structuri şi misiune**						
2.2 Titularul activităţilor de curs	Pr. prof. univ. dr. Cristian BARTA						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	Pr. prof. univ. dr. Cristian BARTA						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					66
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					43
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activităţi:					

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore pe semestru	200
3.9 Numărul de credite	8

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competenţe	• Nu este cazul

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• Prezenţa la prelegeri
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• Prezenţa şi intervenţiile la seminar, preluarea temei de seminar, elaborarea şi susţinerea seminarului, predarea la timpul stabilit

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	În urma studierii acestei discipline, studentul trebuie să poată: • Să-şi însuşească, să cunoască, să înţeleagă şi să utilizeze principiile, mijloacele, metodele, procedeele şi conceptele-limbajul-terminologia specifice acestui curs; • Să dezvolte o reflecţie critică şi constructivă în interiorul domeniului; • Să cunoască evoluţia ecleziologiei catolice în teologia Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.
Competenţe transversale	• Să poată integra competenţele profesionale dobândite în urma cursului cu elementele specifice celorlalte discipline sau chiar domenii de studii, în virtutea interdisciplinarităţii; • Să poată dialoga cu teologi ai altor confesiuni creştine pe tema naturii şi misiunii Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.. • Să se angajeze în misiunea Bisericii Catolice.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cunoaşterea naturii şi a misiunii Bisericii particulare, cu accent pe realitatea Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.
7.2 Obiectivele specifice	• Cursul aprofundează una dintre temele redescoperite la Conciliul Vatican al II-lea şi anume, Biserica Particulară sau Locală. Această temă a rămas însă mereu vie în conştiinţa teologilor greco-catolici români. • Prin urmare, cursul debutează prin prezentarea fundamentelor biblice, patristice şi magisteriale ale Bisericii Particulare, punând apoi accentul pe situaţia Bisericii Române Unită cu Roma, Greco-Catolică, în mod deosebit pe dimensiunea sa sinodală. • În continuare, studentul va fi ajutat să înţeleagă misiunea pastorală a diferitelor categorii de membrii ai Bisericii (episcopi, preoţi, diaconi, persoane consacrate şi laici), rolul şi importanţa structurilor pastorale ale Bisericii Particulare (parohie, consiliu pastoral eparhial şi parohial). • În partea finală a cursului va scoate în evidenţă orizontul misionar, social-politic şi ecumenic al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii. Bibliografie**
CURS 1. Natura Bisericii Particulare din perspectivă biblico-patristică şi magisterială.	Prelegere / expunere, prezentare, explicaţii, exemplificări.	**Bibliografie:** Montan, 2001. Bisoc, 2002, pp. 65-78; Barta, 2016.
CURS 2. Elementele constitutive ale Particulare. Coresponsabilitate şi slujire.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Buzalic, 2005, pp. 251-279; Bleiziffer, 2001, pp. 63-73; Ratzinger, 2005, pp. 52-57; Barta, 2016**.**
CURS 3. Biserica Universală şi Biserica Particulară.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Buzalic, 2005, pp. 289-306; Ioan Paul al II-lea, 2003, 21-46; Ratzinger, 2005, pp. 57-70; Barta, 2013**.**
CURS 4. Autoritate, comuniune şi sinodalitate. Organizarea Sinodală a Bisericii Arhiepiscopale Majore.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** *Statutul Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma*; Salachas, 1993, pp. 127-196; Idem, 1997, pp. 53-64; Barta, 2016.
CURS 5. Ministerul pastoral al Episcopului**.**	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Conciliul Vatican II, *Christus Dominus*, nr. 1-36; Salachas, 1993, pp. 231-235; Idem, 1997, pp. 93-117; Poupard, 2008, pp. 41-46 ; Barta, 2016.
CURS 6. Ministerul pastoral al preoţilor şi al diaconilor.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Conciliul Vatican II, *Presbyterorum ordinis*, nr. 1-11; Ioan Paul al II-lea, 2000, nr. 11-41; Congregaţia pentru Cler, 2000, pp. 61-78; Poupard, 2008, pp. 47-54; Barta, 2016.
CURS 7. Ministerul pastoral al persoanelor consacrate.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Conciliul Vatican II, *Perfectae Caritatis*, nr. 1-11; Ioan Paul al II-lea, 1997, nr. 72-99; Poupard, 2008, pp. 55-62; Barta, 2016.

CURS 8. Rolul laicului în misiunea Biseric	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Conciliul Vatican II, *Apostolicam Actuositatem*, nr. 1-33; Buzalic, 2005, pp. 142-145; Salachas, 1993, pp. 289-314; Poupard, 2008, pp. 63-72; Barta, 2016**.**
CURS 9. Comisia Sinodală Pastorală Române Unite cu Roma, Greco-Catolică		**Bibliografie:** *Statutul Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma*; Salachas, 1993; Barta, 2016.
CURS 10. Consiliul pastoral eparhial şi parohial**.**	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Salachas, 1993, pp. 242-243; Bisoc, 2002, pp. 86-90; Barta, 2016.
CURS 11. Parohia. Necesitate, evoluţie istorică şi context actual (în România şi în diaspora).	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Bisoc, 2002, pp. 31-42; Salachas, 1993, pp. 244-248; Barta, 2016.
CURS 12. Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică şi pastoraţia culturii.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Consiliul Pontifical pentru Cultură, 1999, nr. 1-39; Barta, 2016.
CURS 13. Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică şi comunitatea politică.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** Congregaţia pentru Doctrina Credinţei, 2004, nr. 1-9. *Compendiul Doctrinei Sociale a Bisericii*, 2007, pp. 234-265; Ioan Paul al II-lea, 2003, nr. 1-22, 106-125; Poupard, 2008, pp. 93-112; Barta, 2013**.**
CURS 14. Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică în slujba unităţii Bisericii.	Prelegere, exemplificări	**Bibliografie:** *Unitatis redintegratio*, nr. 1-24; Buzalic, 2005; Barta, 2007**;** Barta, 2016.

Bibliografie

Barta Cristian, *Coordonatele actuale ale raporturilor dintre Biserica Română Unită cu Roma şi politică*, în *Studia Politica*, Universitatea Bucureşti, vol. VII, nr. 3/2007, pp. 713-720.

Barta Cristian, *Biserica particulară: structuri şi misiune*, note de curs *ad usum internum*, Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Blaj, 2016.

Buzalic Alexandru, *EKKLESIA. Din problematica ecleziologiei contemporane*, Ed. Buna Vestire, Blaj, 2005.

Bleiziffer William, *Termenul ecleziastic de Biserică sui iuris*, în *Studia Universitatis Babeş-Bolyai*, *Theologia Catholica,* an. XLVI, 2/2001, pp. 63-73.

Bisoc Alois, *Parohia, comunitate de credinţă, speranţă şi iubire creştină*, Ed. Sapientia, Iaşi, 2002.

Bişoc Alois, *Introducere în teologia pastorală*, Ed. Sapientia, Iaşi, 2002.

Bârlea Octavian, *Biserica Română Unită şi ecumenismul Corifeilor Renaşterii culturale*, în "Perspective", anul V, 3-4/1983.

Buzalic Alexandru, *EKKLESIA. Din problematica ecleziologiei contemporane*, Ed. Buna Vestire, Blaj, 2005.

Codul Canoanelor Bisericilor Orientale, trad. de Vasile Muntean, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001.

Compendiul Doctrinei Sociale a Bisericii, trad. Isidor Mărtincă, Ed. Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2007.

Conciliul Ecumenic Vatican II: Constituţii, decrete, declaraţii, trad. Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Bucureşti, Editat de «Kirche in Not», Nyireghaza, 1990.

Congregaţia pentru Cler, *Preotul, învăţător al Cuvântului, ministru al sacramentelor şi păstor al comunităţii pentru cel de-al treilea mileniu creştin*, trad. de Anton Iştoc, Ed. Presa Bună, Iaşi, 2000.

Congregaţia pentru Doctrina Credinţei, *Notă doctrinară privino unele chestiuni referitoare la angajamentul şi comportamentul catolicilor în viaţa politică*, Ed. Presa Bună, Iaşi, 2004.

Consiliul Pontifical pentru Cultură, *Pentru o pastorală a culturii*, trad. de Anton Iştoc, Ed. Presa Bună, Iaşi, 1999.

Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unităţii Creştinilor, *Îndreptar pentru aplicarea principiilor şi normelor cu privire la ecumenism*, trad. de Anton Iştoc, Presa Bună, Iaşi, 2001.

Ioan Paul al II-lea, Îndemnul Apostolic postsinodal *Vita Consecrata*, Arhiepiscopia Romano-Catolică de Bucureşti, 1996.

Ioan Paul al II-lea, Esortazione Apostolica Post-Sinodale *Ecclesia in Europa*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2003.

Ioan Paul al II-lea, *Pastores dabo vobis*, trad. de Anton Iştoc, Presa Bună, Iaşi, 2000.

Ioan Paul al II-lea, *Ecclesia de Eucharistia*, Ed. Paoline, Milano, 2003.

Poupard Paul, *Conciliul Vatican II*, trad. Aurelian Băcilă, editor Silviu Hodiş, Ed. Galaxia Gutemberg, Târgu Lăpuş, 2008.

Roch Pagé, *Les Églises particulières,* tome I, Ed. Paulines, Paris, 1985.

Salachas, Dimitrios, *Istituzioni di diritto canonico delle Chiese Cattoliche Orientali*, Ed. Dehoniane, Bologna, 1993.

Salachas Dimitrios, *Il Diritto canonico delle Chiese orientali nel primo millennio*, Ed. Devoniane, Bologna, 1997.

Statutul Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, Blaj, 2006.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	**Observaţii. Bibliografie**
S. 1: Prezentarea temelor, a modului de desfăşurare şi a metodologiei seminarului de *Ecleziologie*.	Prezentare, explicaţii, dezbateri.	Studentul se documentează şi lucrează independent

Indicarea principalelor repere bibliografice pentru fiecare temă.		
Tema 1: Ecleziologie euharistică şi primat papal.	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** Ioan Paul al II-lea, 2003.
Tema 2: Autoritate şi sinodalitate în dialogul dintre Biserica Romano-Catolică şi Bisericile Ortodoxe.		**Bibliografie:** Comisia Mixtă Internaţională pentru Dialogul teologic dintre Biserica Catolică Romană şi Biserica Ortodoxă, 2007.
Tema 3: Dimensiuni identitar-ecleziologice ale Bisericii Române Unite cu Roma Greco-Catolice.	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** Barta, 2003; Buzalic, 2005.
Tema 4: Semnificaţia conceptului conciliar de *biserici surori* în interpretarea Magisteriului actual.	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** Congregaţia pentru Doctrina Credinţei, *Răspunsuri la unele întrebări privind anumite aspecte ale doctrinei Bisericii*, Roma, 2007.
Tema 5: Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, în faţa provocărilor noii evanghelizări.	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** Congregaţia pentru Doctrina Credinţei, *Notă doctrinară despre câteva aspecte ale evanghelizării*, Roma, 3 decembrie 2007;
Tema 6: Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, în faţa pastoraţiei prin mass-media.	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** Consiliul Pontifical pentru Comunicaţii Sociale, *Biserica şi internetul*, Roma, 2002.
Tema 7: Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică şi pastoraţia în diasporă.	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** *Codex Canonum Orientalium Ecclesiarum*; Pontificio Consiglio della Pastorale per i migranti e gli itineranti, *Istruzione „Erga migrantes caritas Christi*, Roma, 2004.
Tema 8: Pastoraţia Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică în cadrul pelerinajelor.	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/migrants/pom2005_97/rc_pc_migrants_pom97_pellegrinag-marchetto.html; Dan Florian Popescu, *Pelerinajul ca instrument eficient al misionarismului catolic*, Lucrare de licenţă susţinută la Universitatea *Babeş-Bolyai*, Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Cluj-Napoca, 2005, pp. 65-121.
Tema 9. Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică şi pastoraţia rromilor	Prezentare, lectură şi dezbateri	**Bibliografie:** http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/migrants/pom2006_100-suppl/rc_pc_migrants_pom100-suppl_orientamenti-it

Bibliografie

Barta Cristian, *Tradiţie şi dogmă*, Ed. Buna Vestire, Blaj, 2003.

Buzalic Alexandru, *EKKLESIA. Din problematica ecleziologiei contemporane*, Ed. Buna Vestire, Blaj, 2005.

Comisia Teologică Internaţională, *Memorie şi reconciliere. Biserica şi greşelile din trecut*, trad. de Anton Iştoc, Ed. Presa Bună, Iaşi, 2000.

Comissione mista internazionale per il dialogo teologico tra la Chiesa Cattolica Romana e la Chiesa Ortodossa, *Le conseguenze ecclesiologiche e canoniche della natura sacramentale della chiesa: comunione ecclesiale, conciliarità e autorità*, Ravenna, 13 ottobre 2007.

Congregaţia pentru Doctrina Credinţei, *Răspunsuri la unele întrebări privind anumite aspecte ale doctrinei Bisericii*, Roma, 29 iunie 2007.

Congregaţia pentru Doctrina Credinţei, *Notă doctrinară despre câteva aspecte ale evanghelizării*, Roma, 3 decembrie 2007.

Ioan Paul al II-lea, *Ecclesia in Europa*, trad. de Cristina Grigore, Ed. Presa Bună, Iaşi, 2003.

Ioan Paul al II-lea, *Ecclesia de Eucharistia*, ediţia a II-a, Ed. Paoline, Milano, 2003.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinuturile disciplinei sunt coroborate cu aşteptările comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori din domeniul programului.
- Conţinuturile disciplinei răspund exigenţelor parohiei, fişei postului de muncă din domeniul bisericesc, educativ, caritativ, catehetic sau formativ şi voluntariat.

10. Evaluare

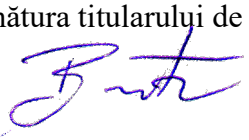
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însuşirea conţinuturilor	Examen scris final	70 %
	Subiectele pentru examen vor fi	Examenul scris va dura 2 ore.	

	alese din cadrul tematicii prezentate la curs.		
10.5 Seminar/ laborator	Participarea activă la dezbateri.	Evaluarea participării active la dezbateri.	30 %
	Pentru a fi luată în considerare nota de la seminar este necesară obţinerea notei de trecere la examenul scris final de la sfârşit de semestru.		
10.6 Standard minim de performanţă			
• Însuşirea materialului de învăţat. • Probarea dezvoltării competenţelor specifice acumulate (profesionale, transversale). • Finalizarea lucrării de seminar. • Obţinerea a minimum nota 5 (atât la evaluare examenului scris, cât şi la evalurea activităţii în cadrul orelor de seminar)			

Data completării Semnătura titularului de curs Semnătura titularului de seminar

27.09.2017

Data avizării în departament Semnătura directorului de departament

02.10.2017

